Nr. 4

Apare săptămânal **Sâmbăta**

B.A.R
II
95424

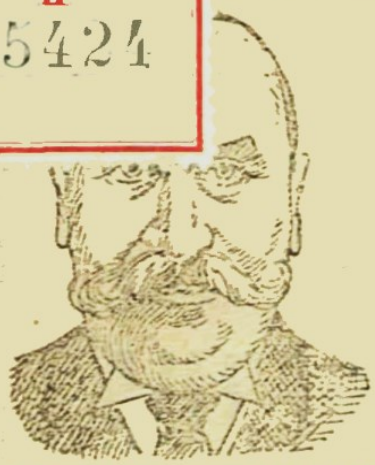

SIR ARTHUR CONAN DOYLE

BIBLIOTECA DETECTIVĂ

DE SUB CONDUCEREA D-lui ŞT. I. POPESCU

COMISAR-ŞEF PE LÂNGĂ PREF. POLIŢIEI CAPITALEI

TRADUCERE AUTORIZATĂ

A. CONAN DOYLE

ASASINAREA LUI CHARLIE MILVERTON

din aventurile adevăratului

„Sherlock Holmes"

In româneşte de CONST. A. I. GHICA

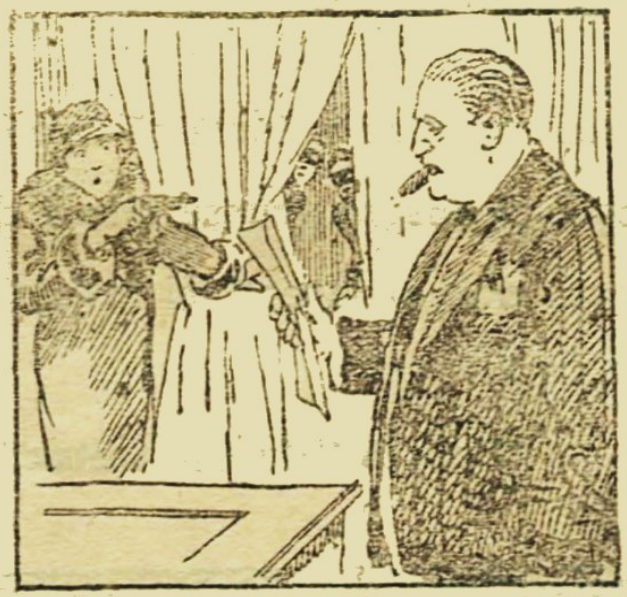

GILLY

ATENŢIUNE! Nr. următor: A. Conan Doyle

UCIGAŞII DIN REIGATE

ARTHUR CONAN DOYLE

Asasinarea lui Charlie Milverton

Traducere: **Constantin A. I. Ghica**

Editura BIBLIOTECA DETECTIVĂ

Tip. "Muscanu", B-dul Maria, 116, Tramvai No, 15 şi 20

Bucureşti

1927

Ofiţerii de poliţie şi agenţii, se vor instrui perfect; iar publicul cititor va căpăta cunoştinţe folositoare vieţei citind:

POLIŢIA MODERNA

REVISTA LUNARA

DE SPECIALITATE, LITERARA

ŞI ŞTIINŢIFICA

de sub direcţia distinşilor ofiţeri de poliţie:

Const. Georgescu
Insp. de poliţie

şi

Jean Ionescu
Comisar Şef.

O recomandăm cu toată căldura cititorilor noştri şi despre munca uriaşă depusă de aceşti doi exponenţi ai revistei, vom vorbi la timp.

Dir. „Biblioteca Detectivă“

Un cuvânt înainte

Biblioteca Detectivă", pe care o punem azi la îndemâna cititorilor, e în primul rând o operă literară, şi pentru nimic asemănătoare cu anumite scrieri neverosimile şi senzationale, împrăştiate de unii editori puţin scrupuloşi, ca povestiri dintr' ale celebrului Sherlock Hoimes. În al doilea rând ţinem să atragem în mod deosebit şi stăruitor atenţia cititorilor noştri, că detectivul Sherlock Holmes, creeaţia renumitului scriitor englez d. Arthur Conan Doyle, nu are nimic comun cu Sherlock Holmes editat de alt editor. Aceste fascicole sunt scrieri lipsite de orice valoare literară, iar titlul lor, dacă nu tinde să compromită faima d-lui Conan Doyle, în schimb are rostul să inducă în eroare pe naivi, făcându-i să creadă că aceea ce li se dă este într'adevăr opera marelui scriitor englez. Spunem aceasta întrucât Biblioteca Detectiva", care va publica săptămânal, o scriere completă a romancierului englez, nu are alt scop decăt să răspândească în massele mari ale publicului cititor, o lituratură aleasă, instructivă şi foarte atrăgătoare. Pe de altă parte, nu trebuie scăpat din vedere că valoarea operei d-lui Conan Doyle e datorită nu numai marelui talent literar al acestuia, ci deopotrivă înaltei culturi ştiinţifice şi extraordinarului spirit de analiză, ce-au făcut dintr'ânsul unul dintre cei mai mari maeştri ai psihologiei criminale puse în slujba poliţiei. Pornim dar cu încredere la luptă, convinşi că cititorii, cari ne vor acorda sprijinul lor, vor fi mulţumiţi atât de truda noastră, cât şi de sforţările pe cari le facem spre a le pune la îndemână o operă literară, utilă şi frumoasă.

Ştefan I. Popescu

Asasinarea
lui
Charlie Milverton

din adevăratele aventuri ale lui Sherlock Holmes
în româneşte de Const. A. I. Ghica

Sunt câtiva ani de când s'au petrecut aceste evenimente, şi multă vreme mi-ar fi fost cu neputinţă să le povestesc. Astăzi eroina nu mai are de dat socoteală justiţiei omeneşti, aşa că pot fără nici un inconvenient pentru cineva, să public, modificând bine-înţeles numele eroitor şi data exactă a faptelor, spre a păstra anonimatul persoanelor în chestiune.

În povestirea de faţă, riguros exactă, cititorii ne vor vedea pe noi, atât pe mine cât şi pe prietenul meu Sherlock Holmes, sub o înfăţişare cu total necunoscută.

Amândoi ne întorceam din oraş într'o seară friguroasă de iarnă, pe la ora şase. Holmes aprinse lampa şi privirea sa căzu asupra unei cărti de vizită aşezată pe masă. El o examină, apoi cu un gest de desgust, o aruncă pe jos. Am ridicat-o şi am citit:

Charlie A. Milverton
Appledore Towers
Agent Hampstead

— Cine e domnul acesta? am întrebat.

— Unul din cei mai infecţi indivizi ai Londrei, răspunse Sherlock Holmes, aşezându-se pe un fotoliu în faţa sobei. Vezi dacă e ceva scris pe dos?

Am întors cartea de vizită, şi am citit:

„Voiu, veni la era 6 şi 30. C. M."

— Hm. E ora. Ai simţit vre-odată, Watson, o senzaţie de scârbă privind şerpii din grădina zoologică din Londra? Ai văzut ochii lor reci de cadavru şi capul lor turtit? Ei bine, asta este impresia pe care mi-o produce individul ce răspunde la numele Charlie Milverton. În cariera mea am avut de a face cu peste cinci sute de ucigaşi; nici unul din ei nu m'a făcut să simt senzaţia aceea oribilă de scârbă pe care mi-o produce omul acesta. Totuşi nu pot să evit să am legături cu el; eu însumi l'am poftit aici.

— Dar cine e omul acesta?

— Am să-ţi spun, dragă doctore. Este regele şantagiştilor. Să ferească Dumnezeu pe bărbatul sau pe femeea al căror secret sau onoare au căzut în mâinile lui Milverton. Cu un zâmbet hidos şi cu o inimă de piatră omul acesta îţi suge până şi ultima picătură de sânge! E un geniu în felul lui şi ar fi putut uşor să-şi facă o situaţie frumoasă într'o meserie mai cinstită. Iată felul său de a proceda: anunţă că va plăti foarte scump scrisori sau documente putând să compromită oameni bogaţi sau oameni cu o situaţie înaltă. Clientela care să-i procure aceste acte se recrutează, nu numai dintre servitorii sau cameristele personagiilor sus puse ci şi din o anumită categorie de indivizi dubioşi şi murdari, cari ştiu să zăpăcească mintea unor femei prea încrezătoare. O! şi ştie să lucreze; ştiu că odată a plătit şapte sute de lire sterline unui servitor, pentru o scrisoare de două rânduri, scrisoare care a pricinuit ruina unei familii nobile. Tot ce este de vânzare e cumpărat de Charlie Milvedon, şi există sute de oameni, în oraşul acesta mare, cari tremură numai la auzul numelui său. Niciodată nu poţi şti când vei fi strâns de el în ghiare; e atât de bogat şi atât de iscusit încât poate şi ştie să aştepte spre a lovi pe cineva şi asta tocmai în clipa cea mai critică, şi, firește, cea mai rentabilă pentru el. Ţi-am spus că este cel mai mare ticălos din Londra. Într'adevăr, dragul meu Watson, cum ai putea compara pe unul din aceşti bandiţi cari ucid pe un om, într'un moment de furie, cu Charlie Milverlon, care ucide metodic şi cu sânge rece numai cu scopul meschin de a-şi umplea buzunarele şi aşa destul de pline?

Niciodată nu-l auzisem pe Sherlock Holmes vorbind cu atâta patimă. De aceea l'am întrebat:

— Dar bine, dragul meu Holmes, omul acesta nu e pasibil oare de o pedeapsă prevăzută de codul penal?

— De drept, firește, zise el, dar de fapt nu. Ce interes ar avea o femee ca să-l reclame, şi ce interes ar avea ea ca Milverton să facă puşcărie, dacă rezultatul ar fi pentru ea ruina imediată? Victimele nu îndrăznesc deci să se plângă. Dacă li s'ar întâmpla să se lege de o persoană nevinovală, firește c'ar putea s'o pățească, dar vezi că Milverton este de o şiretenie nespusă. Nu, nu, pe alt teren trebuie prins acest ticălos.

— Şi pentru ce vine el aici?

— L'am chemat, de oarece o clientă din cea mai bună societate, lady Eva Brackwe, a pus cauza ei dreaptă în mâinile mere. Ea trebuie să se mărite peste două săptămâni cu contele Dowercourt. Canalia aceasta de Milverton, a pus mâna pe câteva scrisori imprudente, – Watson, şi nimic mai mult, – scrise de ea unui tânăr din provincie, fără avere. Acesta le-a vândut lui Milverton. Scriscriie lady-ii Eva Drackwell ar fi deajuns, firește, pentru ca să împiedice căsătoria ei cu contele de Dowercourt. Milverton vrea să le trimită contelui, dacă tânara fată nu-i va înmâna o sumă importantă. Ea m'a rugat să-l văd, şi, dacă va fi cu putință, sa tratez afacerea cu el.

*

În clipa aceea am auzit un zgomot în stradă. M'am dus la freastră şi am văzut un echipaj de toată frumusețea la ale cărui felinare am zărit doi cai roibi. În aceeaş clipă un valet deschise uşa cupeului, şi un bărbat gras şi scund îmbrăcat într'o blană scumpă de biber, cobori din trăsură. Peste o clipă el îşi făcu intrarea în apartamentul nostru.

Charlie Milverton era un bărbat de aproape cincizeci de ani. Avea o figură lunguiață şi inteligentă, era complet ras şi un zâmbet plin de falsitate plutea veşnic pc buzele sale subțiri. Cu toate astea avea o înfățişar blândă, iar glasul său cu mlădieri dulci, te făcea să crezi că aveai de-a face cu un om foarte cumsecade.

Charlie Milverton înaintă spre noi cu mâna întinsă şi se scuză că ne turbură şi de data asta cu prezența lui dar fusese nevoit să mai vină şi acum, de oarece, cu ocazia primei sale vizite, nu-l găsise pe Sherlock Holmes acasă.

Prietenul meu se prefăcu că nu observă gestul lui şi examină pe Milverton cu multă răceală. Vizitatorul nostru zâmbi dând din uneri şi-şi scoase blana p e care o aşeză pe un fotoliu. Pe urmă se instală el însuşi pe un scaun şi după ce mă privi:

— Domnul? ... oare nu comit vre-o indiscreție ? ...

— Doctorul Watson, prietenul şi asociatul meu, zise Holmes.

— Foarte bine, domnule Holmes. Mi-am permis întrebarea asta, care e în interesul clientei d-tale, de altfel... E o afacere nespus de delicată!

— Doctorul Watson e în curent cu scopul vizitei d-lale.

— Atunci pot vorbi. Mi-ai scris că eşti mandatarul lady-ii Eva Brackwell. Ți-a dat învoirea să primeşti condițiile mele?

— Cari sunt?

— Cnci mii de lire sterline.

— De nu?

— Mi-e foarte penibil, dragă domnule, de a discuta chestiunea aceasta, dar trebuie să-ți comunic că dacă banii nu-mi vor fi înmânați la 14 ale lunei, căsătoria nu se va face în ziua de 18!

Zâmbetul lui nesuferit devenise şi mai mieros încă. Sherlock Holmes rămase câteva clipe pe gânduri.

— După câte văd socoteşti dorințele d-tale drept realități. Cunosc, firește, conținutul acestor scrisori. Clienta mea va urma sfaturile mele cari sunt de a mărturisi totul logodnicului ei.

Charlie Milverton rânji.

— Şi d-ta crezi că domnul de Dovercourt o s'o ierte. Haida de! Se vede că nu cunoşti atunci pe conte.

După expresia prietenului meu am constatat că, dimpotrivă, îl cunoştea foarte bine.

— În definitiv, zise Sherlock Holmes scrisorile sunt absolut nevinovate!

— Nevinovate, nu. Uşoare vrei să zici, da, acesta este termenul exact. Clienta d-tale, domnule Holmes, era o corespondentă delicioasă, dar pot să-ţi afirm, şi asta fără să fiu contrazis, că domnul de Dovercourt nu va aprecia de loc scrisorile ei. Totuşi, dacă d-ta socoteşti contrariul, la ce bun să mai discutăm; pentru mine toată chestia aceasta se reduce la o simplă afacere bănească. Dacă socoteşti că scrisorile lady-ii Brackwell pot cădea, şi aceasta fără nici un risc în mâna contelui, ar fi o curată nebunie din partea d-tale să-mi plăteşti o sumă atât de mare pentru ele.

Charlie Milverton se sculă şi-şi luă blana. Sherlock Holmes. pălise de mânie, jignit adânc în amorul său propriu.

— Aşteaptă, te rog, o clipă, zise el, prea te grăbeşti. Fireşte că într'o afacere atât de delicată, ne vom da toate silinţele ca să evităm un scandal.

Charlie Milverton se aşeză din nou pe scaun.

— Eram sigur că ai să mă înţelegi, şopti el.

— Trebuie să-ţi spun, urmă Sherlock Holmes, că lady Eva nu este bogată. Te asigur că două mii de lire sterline constituesc o sumă uriaşă pentru mijloacele ei băneşti şi că preţul pe care îl ceri este absolut exagerat. Te rog deci să-ţi mai scazi pretenţiile şi să-mi remiţi scrisorile contra sumei pe care ţi-o propun; îi e cu neputintă s'o depăşească.

Charlie Milverton zâmbi din nou.

— Ştiu foarte bine că mijloacele acestei domnişoare sunt aşa cum afirmi, zise el. Cu toate astea vei admite că în vederea unei căsătorii proiectate, părinţii, rudele şi prietenii ei, pot face o mică sforăare în favoarea ei. De pildă în locul unui dar oarecare s'ar putea gândi să-i ofere scrisorile în chestiune, ceeace i-ar face mai multă plăcere, te rog să crezi, decât toate candelabrele şi bijuteriile din Londra.

— E cu neputinăă, zise Sherlock Holmes.

— E într'adevăr păcat, reluă Charlie Milverton scotând din buzunar un portofel voluminos. Rău procedează anumite femei cari nu vor să facă nici o sforţare. Iată bunăoară pachetul acesta.

Şi în timp ce vorbea astfel, Charlie Milverton arătă prietenului meu un teanc de scrisori.

— Hârtiile acestea, urmă el, aparţin… dar n'am dreptul să rostesc numele până mâine dimineată. Atunci, şi numai atunci, scrisorile de fată vor fi în mâinile soţului doamnei, şi, toate astea, pentru că doamna n'a voit să-mi ofere o păcătoasă sumă pe care ar fi putut s'o obţină în mai puţin de o jumtaate de oră, înlocuindu-şi diamantele prin perle false. E într'adevăr păcat! Îţi mai aduci aminte de ruptura brutală a logodnei domnişoarei Milies… a acelei domnişoare care voia să se mărite cu colonelul Dorkins? Cu două zile înaintea nunţii lor o informaţie, apărută în ziarul Morning Post, vestea pe cititori că această căsătorie nu va avea loc. Ei bine, domnle Holmes, e de necrezut; o sumuliţă de o mie două sute de lire sterline ar fi evitat tot scandalul acesta stupid şi fără niciun rost.

Nu e păcat? Şi tocmai d-ta, un om practic şi cu mult bun simţ îmi faci dificultăţi asupra preţului, când viitorul şi onoarea clientei d-tale sunt în joc. Mă surprinde procedeul acesta, domnule Holmes!

— Ţi-am spus adevărul, răspunse prietenul meu. Lady Brackwell n'a putut să-şi procure suma întreagă. Cred ca ar fi mai bine pentru d-ta să primeşti suma de două mii de lire sterline pe care ţi-o ofer, în loc de cinci mii cât ceri d-ta, şi aceasta pentru ca să nu distrugi existenţa nefericitei femei. Pe de altă parte, care e profitul d-tale în afacerea asta murdară, presupunând că nu ţi se va da nimic ?

— În privinta aceasta te înşeli grozav, domnule Holmes. Un scandal îmi profită întotdeauna, fie chiar în mod indirect. În momentul de faţă, am opt sau zece afaceri în genul acesta pe “Şantier". Dacă interesanţii ar afla că m'am lăsat înduplecat în cazul lady-ii Eva Brackwell, vor avea şi ei aceeaş pretenţie şi atunci afacerile mele vor da faliment. Mărturiseşte că am perfectă dreptate.

Sherlock Holmes se ridică repede de pe scaun.

— Aşează-te în spatele lui, Watson, şi nu-l lăsa să plece!... Şi acum, domnule Milverton scoate porto-

felul !

Vizitatorul nostru se furişă ca un şoarice şi se aşeză cu spatele la perete.

— Domnule Holmes! Domnule Holmes! zise el desfăcându-şi haina şi arătându-ne un revolver, mă aşteptam la actul acesta original... Am mai fost atacat, dar fără succes!.... Sunt înarmat până în dinţi şi gata să mă slujesc de armele mele, fiindcă am de partea mea legea.

Şi apoi, domnilor, vă înşelaţi amamic dacă vă închipuiţi că port scrisorile la mine... Nu fac asemenea prostii... şi a cum vă rOg să mă lăsaţi să plec, fiindcă mai am câteva întâlniri şi până la Hampstead e departe.

El îşi luă blana şi se îndreptă spre uşă, având grijă să nu lepede revolverul din mână.

Am luat un scaun, dar Sherlock Holmes îmi făcu semn să nu mai încerc nimic împotriva vizitatorului nostru. După un ultim salut foarte jalnic, Charlie Milverton părăsi salonul şi peste câteva clipe am auzit uruiul trăsurii sale, care se îndepărta.

Sherlock Holrnes se aşeză desgustat lângă foc, cu mâinile în buzunar, cu capul aplecat, cu privirea ţintă asupra flăcărilor. Timp de jumătate de ora rămase nemişcat, fără să rostească o vorbă.

În cele din urmă, cu gestul unui om care ia o hotarâre, se sculă repede şi se duse în odaia lui, de unde l'am văzut ieşind peste câteva minute, deghizat în lucrător.

— Nu ştiu la ce oră mă voi întoarce, îmi zise el aprinzându-şi pipa.

Spunând acestea, Sherlock Holmes dispăru în noapte.

Am priceput că începuse lupta împotriva lui Charlie Milverton, fără să bănuiesc însă ciudata întorsătură pe cari trebuiau s'o ia ulterior evenimentele.

*

Câteva zile în şir l'am văzut pe Holmes deghizându-se în lucrător, dar ignoram cu desăvârşire ceeace complota. În sfârşit, într'o seară, pe când viscolul bântuia cu furie afară, Hulmes se întoarse din expediţia lui, şi, după ce lepădă costumul său de lucrător, se instală în faţa sobei şi pufni de râs.

— Nici nu bănuieşti, doctore, că sunt candidat la însurătoare, îmi zise el.

— Ei, aşa este!

— Ei bine, dragă doctore, sunt fericit că pot să te anunţ că m'am logodit...

— Dragul meu, te feli...

— Cu camerista lui Charlie Milverton!

— Vai, Doamne!

— Aveam nevoie de informaţii, Watson.

— Ai mers cam departe...

— Trebuiam să fac pasul acesta. Pentru Maria, – aşa se numeşte fata aceasta simpatică, – sunt un tinichigiu ale carui treburi merg binişor şi mă numesc Escott. Am eşit cu ea în fiecare seară în oraş aşa că am putut să-i vorbesc pe larg. Doamne! Ce mai convorbiri! Totuşi, am putut afla ceeace doream să ştiu şi cunosc acum, la perfecţie, casa lui Milverton.

— Dar fata aceasta, Holmes ?

El dădu din umeri.

— Ce vrei, dragă doctore? Ca să câştigi o partidă ca asta orice mijloc e binevenit; dar, fii pe pace, am un rival care o să mă înlocuiască imediat după ce mă voi retrage... Ce vreme straşnică!

— Ce vorbeşti? E un frig grozav!

— Se poate, dar e o vreme straşnică pentru ceeace am de gând să fac. Watson, am intenţia să prădez diseară casa lui Charlie Milverton!

Nu-mi venea să-mi cred urechilor; eram pur şi simplu uluit la auzul acestor cuvinte rostite pe un ton, care nu admitea nici o împotrivire. Într'o clipă mi-am dat seama de toate imensele neplăceri ce puteau să se abată pe capul prietenului meu: prinderea lui, arestarea lui, o existenţ!ă întreagă de cinste şi de glorie terminându-se printr'o catastrofă ireparabilă. Gândiţi-vă doar: Sherlock Holmes la dispoziţia unui ticălos de

talia lui Charlie Milverton!

— Pntru numele lui Dumnezeu, gândeşte-te, dragul meu, la toate consecinţele acestui act! am exclamat.

— M'am gândit destul, doctore, şi nu văd decât soluţia aceasta. După cum cred că ştii, eu nu mă avânt niciodată într'o întreprindere fără să nu fi chibzuit adânc mai înainte şi, pe de altă parte, n'aşi fi ales un teren atât de periculos dacă mi s'ar fi prezentat o altă ocazie mai nimerită. Deocamdată să examinărn lucrurile cu sânge rece şi precizie. Vei admite, nu e aşa, că din punct de vedere moral, acţiunea aceasta este dreaptă, indiferent dacă din punct de vedere juridic este ilegală. A prăda casa acestui ticălos nu este un fapt mai grav decât să-i smulgi cu forţa portofelul şi totuşi, ai fost gata să-mi dai o mână de ajutor, în ziua în care am voit să i-1 smulg. Cuvintele lui Sherlock Holmes mă făcură să stau pe gânduri.

— Da, am răspuns, fapta aceasta se poate justifica din punct de vedere moral, dacă nu avem alt scop decât să-i luăm scrisorile de cari vrea să se slujească într'un scop ilegal.

— Foarte bine. Şi acum de vreme ce socoteşti că fapta aceasta nu este potrivnică moralei, nu rămâne de studiat decât chestia riscurilor personale. Un bărbat cum se cade, nu trebuie să se preocupe de mărunţişul acesta, atunci când, o femee înebunită de groază şi de durere vine sa-i ceară sprijinul împotriva unui ticălos.

— Mă pui într'o poziţie foarte delicată!

— E drept, dar asta face parte din categoria riscurilor. De altfel, nu văd nici un alt mijloc de a intra în stăpânirea scrisorilor. Femeea aceasta nefericită nu posedă suma pe care i-o cere Charlie Milverton şi nu poate să se destăinuiască vre-unei rude. Mâine este ultima zi şi dacă nu fur la noapte corespondenta ei, ticălosul se va ţine de cuvânt şi va ruina proiectele sărmanei lady Eva. Trebuie, aşa dar, sau să las în voia soartei pe clienta mea, sau să-mi joc ultima carte. Între noi, doctore, este un duel între mine şi Charlie Milverton, După cum vezi, el are toţi sorţii de izbândă de partea lui, dar amorul meu propriu şi tot astfel reputaţia mea cer imperios ca să câştig eu şi numai eu partida.

— Toate astea, i -am răspuns, nu-mi plac, dar de vreme ce nu exista altă soluţie...

— La ce oră plecăm ?

— Watson, nu vreau să mă însoţeşti.

— Atunci n'ai să mergi nici d-ta. Îţi dau cuvântul meu de onoare, pe care nu mi l'am călcat nici odată, că voiu sări într'o birjă şi mă voiu duce la primul comisariat să te denunţ, afară doar de cazul dacă vrei să mă iei cu d-ta la Milverton

— Nu poţi să-mi fii de nici un ajutor.

— De unde ştii? E cu neputinţă să prevezi ceace se va întâmpla. În orice caz hotărirea mea e luată iremediabil. Nu eşti singurul care are grijă, atât de amorul d-tale propriu, cât şi de reputaţia frumoasă de care te bucuri.

Shedock Holmes rămase o clipă pe gânduri, apoi mă lovi prietenește pe umăr, exclamând pe un ton vesel :

— Hai, fie şi aşa! Am împărţit câţiva ani dearândul acelaş apartament, aşa că ar fi un lucru de toată nostimada să împărţim şi aceeaş celulă. Vezi d-ta, dragul meu Watson, am avut întotdeauna ideea că aşi fi fost un criminal de prima calitate iată aici, bunăoară.

Şi el luă o trusă, o desfăcu şi-mi arătă o sumedenie de instrumente ciudate.

— Iată, zise el, o trusa de spărgător, cu toate uneltele pe cari le cere civilizaţia noastră înaintată. Iată şi lampa mea de buzunar... Şi acum totul e în regulă. Ai ghete cari să nu facă zgomot?

— Am pantofii mei de tenis cu talpa de cauciuc.

— Foarte bine. Şi masca?

— Pot face două cu mătase neagră.

— Văd că ai dispoziţii speciale pentru genul acesta. Ei bine, vei face măştile. Trebuie să mâncăm însă înainte de a pleca. Acum e ora nouă jumătate. La unsprezece vom lua o birjă care să ne ducă la Church Ron, de unde vom merge pe jos până la Appledore Towers. Cred că într'un sfert de oră o să ajungem acolo, aşa

că ne vom putea pune pe lucru înainte de miezul nopţei. Charlie Milverton doarme foarte greu şi se culcă întotdeauna la ora zece şi jumătate. Cu puţin noroc putem fi aici la ora două cu scrisorile lady-ii Eva.

*

La ora unsprezece, eu şi Sherlock Holmes, am părăsit aparlamentul nostru din Baker Street. În Oxford Street am luat o birjă care ne-a dus până în Hampstead. Am plătit birjarului şi ne-am îndreptat apoi agale spre casa lui Milverton.

— Iată o afacere care cere multă delicateţe şi mult tact zise Sherlock Holmes. Documentele se află în casa de fier din biuroul care precede dormitorul lui Milverton. Ca toţi oamenii graşi şi mâncăcioşi, ticălosul doarme greu. Pseudo logodnica mea, mi-a spus într'o zi că poţi trage cu tunul în odaia stăpânului ei fără că acesta să se trezească din somn. Are un secretar, care nu părăseşte o clipă biuroul în timpul zilei, şi deaceea suntem nevoiti să recurgem la vizita asta nocturnă. Mai are şi un câine foarte rău dar am rugat pe Maria să-l ţină închis în cuşcă sub pretextul diferitelor noastre întâlniri... A! uite şi casa lui Milverton... Hai să sărim peste poartă... Aşa!... Şi acum să ne ascundem în spatele capacului de colo; e momentul să ne punem măştile. După cum vezi casa e cufundată toată în intuneric... Merge bine!...

După ce ne-am pus măştile, ceeace ne dădu înfăţişarea unor bandiţi, ne-am îndreptat în directia casei.

— Iată dormitorul, sopti Sherlock Holmes; uşa asta dă în biuroul lui. Pe aici ar fi trebuit să intrăm, dar uşa e atât de bine închisă; încât am face prea mult zgomot. Vino pe aici!... Iată o seră care dă în salon.

Uşa, – o uşă cu vitrouri, – era închisă dar Holmes sparse cu un diamant unul din geamuri şi izbuti să răsucească cheea. Peste o clipă, în ochii legei, eram spărgători.

Temperatura caldă a serei şi parfumul florilor exotice ne moleşeau. Holmes mă apucă de mână în întuneric şi mă conduse printre arbuştii ale căror ramuri ne zgâriau obrajii. În vreme ce mă ducea astfel de mână, prietenul meu deschise o uşă şi am intrat într'o odaie unde am simţit fumul unei ţigări de foi. Holmes bâjbâi de-alungul mobilelelor apoi deschise o alta uşă pe care o închise în urma noastră. Simţeam pe perete nişte haine atârnate, şi mi-am dat seama că ne aflam într'un vestibul pe care, după ce l'am străbătut, Holmes deschise încet altă uşă la dreapta. Cineva se repezi asupra noastră; am tresărit înfiorat. Din fericire am constalat aproape imediat că nu era decât o pisică.

Focul pâlpâia în sobă şi atmosfera era îmbâcsită de asemenea cu fum de tutun. Holmes păşi în vârful picioarelor şi mă aştepta; apoi, foarte încet, închise uşa. Ne aflam în biroul lui Charlie Milverton, despărţit de odaia sa de culcare printr'o simplă draperie.

Focul duduia în sobă şi lumina întreaga odaie. Am văzut lângă uşă butonul eletric; ar fi fost o imprudenţă inutilă să-l răsucim, de oarece era şi, aşa destulă lumină. Lângă sobă se afla, acoperită de o perdea groasă, fereastra pe care o văzusem de-afară, iar ceva mai departe o uşă care dădea într'o verandă; un birou în faţa căruia se afla un fotoliu de piele roşie, ocupa centrul încăperii. Casa de fier era într'un colţ alături de o bliblioteca uriaşă. Holmes examina casa de fier, apoi se îndreaptă spre uşa dormitorului ca să asculte. Nici un zgomot nu turbura liniştea casei.

În răstimpul acesta mă gândeam că ar fi prudent şi nimerit să ne pregătim o retragere pe uşa care dădea în verandă. Examinând-o, am constatat, spre marea mea mirare, că nu era zăvorită şi nici măcar închisă cu cheea. Am luat braţul lui Holmes şi i-sm aratat uşa. El tresări şi-mi şopti la ureche:

— Nu-mi place asta... Nu înţeleg... în tot cazul n'avem timp de pierdut.

— Pot să-ţi fiu de folos?

— Da, stai lângă uşă. Dacă auzi venind pe cineva, trage zăvorul iar noi vom pleca pe unde am venit. Dacă vine cineva pe uşa cealaltă, vom fugi pe asta, bine înţeles după ce am terminat aici; în cazul însă că nu terminăm o să ne ascundem sub, draperia ferestrei. Ai înţeles?

Am făcut un semn afirmativ cu capul şi am stat lângă uşă. Primul meu sentiment ce teamă dispăruse, şi simţeam un fior de interes mai puternic decât atunci când lucram pentru indeplinirea legilor. Scopul înalt care ne călăuzise, gândul că dădeam ascultare unui sentiment cavaleresc, în care egoismul era cu desăvârşire

exclus, caracterul odios al adversarului nostru, toate acestea contribuiau la interesul pe care îl acordam ispravei noastre. Departe de a mă simţi vinovat, mă bucuram şi mă înflăcăram la gândul pericolului la care eram expuşi. Cu un sentiment plin de admiraţie îi priveam pe Sherlock Holmes alegând în trusa lui uneltele necesare pentru spargerea casei de fier. Timp de aproape o jumătate de oră prietenul meu lucră cu o energie susţinută până când am auzit un ţăcănit uşor; uşa casei de fier se deschise şi am văzut o sumecenie de dosare, legate, pecetluite şi purtând cu toate o inscriptie.

Sherlock Holmes luă unul din dosare, dar, fiindcă focul ee stingea, îi era greu să citească; scoase aşa dar lampa din buzunar, căci Charlie Milverton fiind în odaia alăturată ar fi fost o imprudenţă să răsucească butonul electric. Deodată. l'am văzut pe Holmes întrerupându-şi lucrul şi stând nemişcat şi ascultând cu atenţie. Cât ai clipi din ochi el închise la loc casa de fier, băgă trusa în buzunar şi se ascunse îndărătul uneia din draperiile ferestrei, făcându-mi semn să-l imit.

De-abea după ce m'am ascuns, am priceput ceeace alarmase simţurile lui atât de subtile. Un zgomot se produse în casă şi am auzi lămurit o uşă care a fost trântită. Pe urmă am auzit un zgomot de paşi cari se apropiau... Deodată uşa se deschise, ee aprinde. lumina, în vreme ce paşii se aud în apropierea noastră. În sfârşit aud scârţâitul unui fotoliu; paşii s'au apropiaat, o chee se răsuceşte într'o broască şi disting un fâşâit de hârtii.

Până atunci nu îndrăznisem să privesc, dar în cele din urmă am dat uşor la o parte draperia şi am privit. Simteam umărul lui Holmes lipit de al meu şi am priceput că şi el observa.

La doi paşi de noi, am văzut pe Charlie Milverton. Se vede că ne-am înşelat adineaori şi că el nici nu se afla în dormitorul său şi că-şi petrecuse seara într'o cameră oarecare în aripa cealaltă a clădirei. Întins în fotoliul de piele roşie, în faţa mesei, Charlie Milverton fuma o ţigară de foi. Purta o pijama roşie şi ţinea în mână o hârtie timbrată pe care o citea a lene, în timp ce pufuia din ţigara-i de foi . Atitudinea lui confortabilă dovedea că nu prea avea de gând să plece aşa curând.

Sherlock Holmes îmi strânse mâna ca să mă liniştească; se vede că voia să mă facă să înţeleg că era stăpân pe situaţie şi că totul mergea bine. Nu ştiam dacă văzuse şi el ca şi mine, c ă uşa casei de f ier nu prea era bine închisă, ceeace Milverton putea să observe dintr'o clipă într'alta; eram hotărît însă, în cazul că acesta va observa, să mă reped asupra lui, să-i pun paltonul în cap lăsându-1 apoi pe Holmes să facă ce va credea de cuvintă. Din fericire, Milverton nu-şi ridică privirile, interesat, fără îndoială, de documentul pe care îl citea. Mă gândeam totuşi că după ce va termina cu cititul, se va retrage în odaia lui. De odată însă atenţia noastră fu îndreptată asupra unui nou incident.

*

Am putut observa că în mai multe rânduri, Charlie Milverton se uitase la ceas dând vădite semne de nerăbdare. Ideea că putea să aibă o întâlnire, la ora aceasta, nu-mi trecuse prin minte până în clipa ce am auzit un zgomot uşor în verandă. Milverton lăsă să-i cadă hârtiile şi se instală într’o atitudine mai cuviincioasă în fotoliul său. La un moment dat se auzi o bătaie în uşă.

— Intră zise el.

Apoi după o pauză:

— Ştii, dragă, că eşti în întârziere cu o jumătate de oră!

Acesta era aşadar motivul pentru care uşa nu era închisă şi tot astfel explicaţia aşteptării lui Milverton. Am auzit foşnetul unei rochi şi după câteva clipe am îndrăznit să dau din nou la o parte draperia ca să pot privi.

În fata lui Charlie Milverton instalat în fotoliu, cu tigara de foi, în coltul buzelor, stătea acum o femee înaltă, slabă şi brună, a cărei faţă era ascunsă sub un văl negru. Purta o mantilă de astrahan, care îi cădea până la picioare.

— Ei, zise Milverton, m'ai făcut să-mi pierd timpul aşteptându-te. N'ai putut să vii şi d-ta la o oră mai potrivită?

Tânăra femee făcu semn că nu.

— Nu e nimic. La urma urmei dacă n'ai putut, atâta pagubă ! Dacă marchiza e aspră cu d-ta, cel putin de data asta o ai în mână… Dar de ce tremuri aşa, draga mea ?... Haide, vino-ţi în fire... şi acum să discutăm afacerea noastră. Mi-ai scris că ai cinci scrisori compromitatoare pentru marchiza d'Albret şi c ă doreşti să le vinzi; eu sunt dispus să le cumpăr. Suntem deci de acord şi nu ne rămâne decât să fixăm preţul. Aşi vrea însă mai întâi să le examinez, dacă sunt interesante... Doamne ! Dumnezeule! D-ta eşti ?

Necunoscuta fără să rostească o vorbă, îşi ridică vălul şi am văzut o femwie nespus de frumoasă pe buzele căreia se ivise un zâmbet ameninţător.

— Da, eu sunt!, eu! femeea căreia i-ai distrus viaţa!

Charlie Milverton începu să râdă, dar sub râsul lui se ghicea o teamă adâncă.

— Ai fost atât de încăpăţânată, zise el de ce m'ai silit să fac un lucru pe care n'aşi fi voit să-l fac ? De! fiecare cu meseria lui, nu e aş? În afară de asta preţul meu se potriveşte cu mijloacele d-tale. N'ai vrea să plăteşti...

— Da, n'am voit să plătesc şi atunci d-ta ai trimis scrisorile mele bărbatului meu, un om nobil şi bun de care eram nevrednică e drept, dar pe care l'am iubit şi el de supărare a murit... Îţi aduci aminte de noaptea în care am venit aici ca să te rog în genunchi să-ţi fie milă de mine... mi-ai râs în nas, aşa cum ai face şi acum dacă n'ai tremura ca o piftie, laşu1e... Da, nu-ţi închipuiai că ai să mă mai vezi odată aici, dar în seara aceea am priceput ce trebuie să-ţi fac când te-oi mai întâlni încăodată ca atunci, între patru ochi. Ei bine, Charlie Milverton ce ai de spus?

— Să nu crezi că vei putea să mă intimidezi, zise el, sculându-se de pe fotoliu, n'am decât să ridic glasul şi să chem servitorii ca să te aresteze. Dar te iert cu condiţia să părăseşti imediat casa mea.

Necunoscuta ţinea mâna în buzunarul mantilei şi păsta mreu pe buze acelaş zâmbet ameninţător.

— N'ai să mai distrugi o altă existenţă, aşa cum ai distrus-o pe a mea! N'o să mli sfărâmi o altă inimă, aşa cum ai sfârâmat-o pe a mea. Am să descotorosesclumea de o jivină ticăloasă ca tine. Na! ţine căine… şi ăsta!... şi ăsta!... şi asta!... şi asta!

Ea scoase din buzunarul mantiei un revorver ale cărui gloanţe le descărcă pe rând în pieptul lui Milverton, care se prăbuşi într'o baltă de sânge, scoţând un urlet de durere.

— M'ai ucis! îngână el.

— Da, ticălosule, zise necunoscula lovindu-l cu piciorul în frunte. Milverton nu mai făcu nici o mişcare. Aerul proaspăt al nopţei pătrunse în camera supraîncălzită… Necunoscuta dispăruse.

*

Nimic nu putea smulge din gherele destinului său pe Charlie Milverton.

În clipa în care am avut întenţia să ies din ascunzătoarea mea ca să smulg necunoscutei revolverul, am simţit mâna lui Holmes apucându-mă de braţ spre a mă retine. Am înţeles semnificarea gestului. Nu trebuiam să intervenim atunci când justiţia cerească pedepsea pe un tâlhar; pe de altă parte, nu trebuia să pierdem din vedere scopul venirii noastre. Deabea părăsise necunoscuta apartamentul că Sherlock Holmes se îndreptă spre uşa cealaltă. Cheea era în broască; în acelaş timp, am auzit în casă un zgomot grăbit de paşi. Detunăturile revolveru lui treziseră slugile. Cu o linişte desăvârşită, prietenul meu se duse la casa de fier, lua un teanc de scrisori în brate, şi le aruncă în foc; el reîncepu operaţia aceasta până ce goli toată casa de fier. Cineva bătu la uşă dar Holmes, care părea că nici nu se sinchiseşte măcar aruncă o privire grăbită în jurul său. Scrisoarea, care fusese pricina mortii lui Charlie Milverton se afla pe masă. Holmes o luă şi o aruncă în sobă; pe urmă luă cheea uşii care dădea în verandă şi plecă după mine.

— Pe aici dragă! putem sări zidul grădinei în partea asta, zise el.

N'aşi fi crezut niciodată că alarma a putut fi dată atât de repede. Privind în urma mea, am văzut, casa şi am examinat-o; uşa intrării era deschisă şi pretutindeni nu se vedeau decât umbre negre cari se agitau în toate părţile; un servitor, văzându-ne ieşind prin verandă, strigă după a jutor, dar Holmes care părea că ştie

bine locurile se avântă spre un zid, din fericire nu tocmai înalt, pe care îl sări dintr'un salt. Pe când mă pregăteam să-l imit m'am simţit apucat de picior. Un pumn zdravăn m'a scăpat de acest adversar şi am căzut de partea cealaltă printre arbuşti. Într'o clipă, Holmes mă ridică şi am luat-o la fugă. După o oră de alergătură, Holmes se opri ca să asculte cu atenţie. Din fericire nu se auzea nici un zgomot. Eram salvaţi! Urma noastră fusese pierdută.

*

A doua zi, după aventura aceasta, în vreme ce ne sorbeam cafeaua, domnul Lestrade inspectorul dela Scotland Yard, îşi făcu intrarea în salon.

— Bună ziua, domnule Holmes, zise el pe un ton grav şi solemn. Eşti ocupat acum ?

— Da şi nu. În orice caz ia loc şi vorbeşte.

— Domnule Holmes, vreau să-ţi cer concursul, – fireşte dacă nu eşti prea ocupat – într'o afacere foarte grea, care s'a petrecut azi noapte, la Hampstead.

— Serios ? întrebă Ho'mes, şi despre ce e vorba?

— Un asasinat din cele mai îndrăzneţe. Ştiu cât eşti de iscusit şi aşi fi foarte fericit dacă ai vrea să ne însoţeşti la Appledore Towers ca să ne dai părerea d-tale. Nu e o crimă banală. E cam multă vreme de când ne ocupam de Charlie Milverton. Între noi fie vorba, era un mare ticălos. Ştiu că el colecţiona felurite acte spre a face şantraj; toate hârtiile acestea au fost arse. Nici un obiect de valoare n 'a fost atins, aşa că după toate probalităţile ucigaşii erau oameni din lumea bună, cari au voit să împiedice un scandal.

— Ucigaşii! se miră Sherlock Holmes, erau aşa dar mai mulţi?

— O! erau doi şi erau cât pe-aci să fie prinşi. Posedăm întipărirea picioarelor lor şi tot astfel şi semnal-mrntele lor aşa că avem toate şansele să punem mâna pe ei. Întâiul era foarte sprinten, dar al doilea a fost chiar prins, la un moment dat, de către un servitor cu care s'a luptat zdravăn. E înalt, bine făcut, lat în spate, are o mustaţă neagră stufoasă şi purta o mască.

— E cam vag, zise Sherlock Holmes. Semnalmentele acestea se potrivesc bunăoară foarte bine şi cu acelea ale doctorului Watson.

— E adevărat, zise Lestrade râzând. Într'adevăr sunt semnalmentele d-lui doctor Watson.

— Mă tem că n'o să pot să-ţi dau coucursul, zise Holmes; l'am cunoscut pe Charlie Milverton şi l'am considerat în totdeauna ca pe un om foarte periculos. Pe de altă parte, socotesc că există anumite crime pe cari justiţia omenească nu are dreptul să le pedepsească şi cari, în definitiv, sunt perfect îndreptăţite. Nu, e inutil să mai stărueşti, căci am idei hotărîte în privinţa aceasta; simpatia mea, în cazul de faţă e pentru asasin, aşa că nu vreau să mă amestec în afacerea asta!

*

Sherlock Holmes nu-mi vorbise încă de drama ai cărei martori am fost şi am observat că în tot timpul dimineţei rămăsese gânditor. Pe când ne aflam însă la masă, el sări de-odată de pe scaun.

— Ei, drace ! Am găsit. Îmbracă-te, Watson , şi vino cu mine.

Am luat-o pe Oxford street şi am coborit pe Regents Circus. Acolo, la stânga, în colţul străzei, se afla un magazin în vitrina căruia erau expuse fotografiile celebrităţilor şi ale femeilor zilei. Ochii lui Sherlock Holmes rămaseră aţintiţi asupra uneia din ele şi am văzut o fotografie care reprezenta pe o femee de o frumuseţe distinsă, în toaletă de bal şi care purta pe cap o diademă de diamante. Femea aceasta era ucigaşa lui Charlie Milverton. Am rămas profund impresionat când am citit numele bărbatului politic, pe cât de ilustru pe atât de nobil, cu care femeea aceasta fusese măritată.

Privirile mele se încrucişară cu acelea ale lui Sherlock Holmes, care îmi făcu semn să tac.

De-abea, după ce am plecat, prietenul meu se încumetă să rostească doar:

— Dumnezeu a făcut dreptate.

Marea fabrică de construcţie în fier,
cazangerie şi turnătorie

E. WOLFF

Bucureşti — Str. Sf. Dumitru No. 3

Telefon Birou Central 54/78 & 72/54
Telefon Fabrica Filaret 1/90

Adr. Telegr.: WOLFF, Bucureşti

„Phénix"

Fabrică de Uleiuri vegetale şi Uleiuri solidificate
S. A. R.
Capital Lei 25.000.000

Bucureşti — Str. Spătarul Preda

TELEFON 12/56

Adr. Telegr.: PHENIX — Bucureşti

„FERRUM"

Societate în nume colectiv
Turnătorie de fontă
Bucureşti. — Şoseaua Viilor, No. 11 A.
Atelier mecanic şi de construcţii

„CARPAȚI“
Societate în nume colectiv pentru comerțul de cherestea și industria lemnului

Fabrică specială pentru duşumele geluite cu limbă şi ulucă.

BUCUREȘTI. — B-dul MARIA 116
TELEFON 48|57

„CRISTALUL“
SOCIETATE ANONIMA ROMÂNA
pentru industria şi comerțul de oglinzi şi anexe
Bucureşti — Str. Filaret, 43
TELEFON 43/47

„SOPROTEXT“
SOCIETATE DE PRODUSE TEXTILE
BUCUREȘTI. — SOSEAUA VIILOR, 50

Se primesc abonamente pe:

1 an . . . . . 500 lei
6 luni . . . . . 250 „
3 luni . . . . . 125 „

Cererile se vor adresa în Bucureşti Calea Călăraşi 331 d-lui Şt. I. Popescu.

Tip. „Muscanu", B-dul Maria, 116, Tramvai No. 15 şi 20